

В І Д Г У К

на дисертаційну роботу С.М.Краснопьорова "Діагностика та хірургічне лікування свіжих ушкоджень зв'язкового апарату латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба" на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук

Дисертаційну роботу присвячено рішення важливого та актуального питання сучасної ортопедії та травматології, а саме покращанню результатів лікування свіжих ушкоджень зв'язкового апарату надп'яtkово-гомiлкового суглоба шляхом удосконалення діагностики та розробки методів оперативного лікування.

Актуальність теми зумовлена наявністю великої кількості неінфекційних ускладнень у вигляді дистрофічних процесів у суглобах стопи, який більше ніж у 10% випадків призводить до інвалідності, а також невизначеністю тактики оперативного лікування при свіжих ушкодженнях зв'язок надп'яtkово-гомiлкового суглоба.

Відомо, що діагностика ушкоджень зв'язок відразу після травми дуже складна, бо біль, пов'язаний з нею, гіпертонус м'язів, обмеження рухів в суглобі, набряк – все це не дає змогу хірургу виконати якісне дослідження. Правильний топічний діагноз при свіжому ушкодженні зв'язкового апарату надп'яtkово-гомiлкового суглоба амбулаторно встановлюється не частіше ніж у половині випадків. А така неповна діагностика веде до розвитку хронічної нестабільності, швидкого прогресування дегенеративно-дистрофічних процесів. Це, мабуть, є однією з причин, вибору консервативного лікування, якому більшість авторів віддає перевагу, незважаючи на великий відсоток незадовільних функціональних результатів консервативного лікування.

Альтернативою не тільки консервативному, але і відкритим методикам оперативного відновлення зв'язок латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба, останніми роками стають артроскопічні методики. Саме

удосконаленням технології відновлення зв'язкового апарату надп'ятково-гомількового суглоба під артроскопічним контролем і присвячено цю роботу. Обраний автором науковий напрямок досліджень є безумовно перспективним, а пошук нових малотравматичних методик хірургічного лікування та реабілітації пацієнтів з пошкодженнями зв'язкового апарату латерального відділу надп'ятково-гомількового суглоба є своєчасним та актуальним, хоча б з-за практичної відсутності таких підходів у нашій країні, невизначеності вибору тактики лікування та складності досягнення хороших результатів лікування.

Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами.

Дисертаційну роботу виконано згідно з планом науково-дослідних робіт Запорізького державного медичного університету МОЗ України ("Діагностика та лікування хворих з ушкодженнями та захворюваннями системи опори та руху", держреєстрація № 0113U000796.)

Робота має прикладну спрямованість, яка чітко простежується у тому як сформульовано ціль та завдання дослідження, де мова ведеться про обґрунтування та реалізацію авторської методики лікування хворих.

Ціль дослідження автор бачить у покращенні результатів лікування хворих з пошкодженнями зв'язкового апарату латерального відділу надп'ятково-гомількового суглоба і навіть вказує яким чином це буде виконано, тобто ціль включає в себе і шлях її реалізації. А завдання дослідження є чітким та послідовним планом реалізації цілі. Задачі дослідження сформульовані конкретно, охоплюють різні аспекти досліджуваної проблеми та відповідають меті.

Таку ж прикладну спрямованість носить і **новизна дослідження**. Так автор завдяки топографо-анатомічним дослідженням уточнив просторові взаємини кісткових і нервових структур латерального відділу надп'ятково-гомількового суглоба, що дозволило визначити безпечні зони для відновлення зв'язок латерального відділу надп'ятково-гомількового суглоба під артроскопічним контролем. Експериментальним шляхом довів достатню

міцність відновлених зв'язок що дозволило обґрунтувати нову методику оперативного лікування, удосконалив діагностику, та визначив показання до хірургічного відновлення зв'язок латерального відділу та консервативного лікування даної групи пацієнтів, а також розробив диференційні показання до застосування відкритих і артроскопічних методик хірургічного лікування в залежності від локалізації ушкодження.

Практичне значення одержаних результатів, на мій погляд досить велике. Це і новий лікувально-діагностичний алгоритм, це удосконалена технологія найсучаснішого лікування хворих, це диференційні показання до лікування. Без сумніву автору та його керівнику варто замислитись при видання практичних рекомендацій щодо їхніх підходів до діагностики та лікування пошкоджень зв'язок гомілковостопного суглоба.

Результати дисертаційного дослідження у вигляді удосконаленої діагностики та тактики лікування хворих впроваджено у КУ "Одеська обласна клінічна лікарня", КУЗ "Обласна клінічна лікарня – Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф", ДУ "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України", ДУ "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України".

Повнота викладення матеріалів дисертації.

Результати роботи висвітлені в матеріалах наукових конференцій, з'їздів та інших форумів, у тому числі з міжнародною участю. За матеріалами дисертаційної роботи опубліковано 10 наукових праць, у тому числі 6 статей у наукових фахових виданнях, 1 патент України на корисну модель, 3 роботи в матеріалах з'їзду і наукових конференцій.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків та рекомендацій, що виносяться на захист.

Дисертацію побудовано за класичним стилем, її викладено на 247 сторінках друкованого тексту. Дисертація складається з вступу, огляду літератури, трьох розділів власних досліджень, результатів лікування пацієнтів,

висновків та переліку використаної літератури. Список літератури складається з 280 джерел, з яких 44 вітчизняних та 236 зарубіжних. Роботу добре ілюстровано 33 таблицями та 145 малюнками.

Роботу виконано на клінічному та експериментальному матеріалі.

Клінічне дослідження базується на матеріалах обстеження і лікування 73 пацієнтів зі свіжими (до 3 тижнів) ушкодженнями зв'язкового апарату латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба. В результаті клінічних досліджень запропонована схема діагностики свіжих ушкоджень зв'язкового апарату латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба, яка дозволила визначити диференційні показання для хiрургiчного відновлення зв'язок латерального відділу та консервативного лікування даної групи пацієнтів

Топографо-анатомічні та експериментальні дослідження проведені на 16 свіжих трупних надп'яtkово-гомiлкових суглобах в Запорiзькому обласному бюро судово-медичної експертизи, де були препаровані волокна литкового і поверхневого малогомiлкового нервiв, а потiм проведено вивчення мiцностi відновлених зв'язок латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба за допомогою методик, що застосовуються при рiзних операцiях.

В результаті топографо-анатомічного експериментального дослідження автор визначив безпечні зони для відновлення зв'язок латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба під артроскопiчним контролем.

Результатами експериментальних досліджень автор довiв, що мiцность передньої малогомiлково-таранної зв'язки, відновленої за допомогою П-подiбного шва і з використанням якiрного фiксатора, за своїми характеристиками мiцностi не гiрше за результатiв відкритої методики Brostrom, що дало змогу дозволити раннє навантаження в спеціальному ортопедичному взутті після хiрургiчних втручань під артроскопiчним контролем.

Використаний в роботі комплекс методiв і методик дослідження сучасний та адекватний поставленим метi та завданням.

Дослідження проведені на високому, сучасному методичному та технічному рiвнi, а статистична обробка результатiв клінічних та

експериментальних досліджень підтверджує їх інформативність та достовірність, яка не викликає сумнівів.

Достовірність роботи основана на первинному матеріалі, який є в наявності в повному обсязі. Перевірка первинної документації показала повну достовірність всіх матеріалів, що покладені в основу дисертаційної роботи. Зауважень до поданої документації немає.

Основні положення дисертації аргументовані, висновки достатньо обґрунтовані і відповідають одержаним результатам і завданням роботи.

Автореферат відбиває основні положення дисертації.

В процесі роботи над відзивом у мене виникли деякі **зауваження**:

Що стосується об'єкту дослідження, то на мій погляд, це не ушкодження, а скоріше процес відновлення зв'язкового апарату латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба. Щодо предмету дослідження, то тут треба було вказати ті параметри що вивчав автор: характеристики міцності відновлених зв'язок, характеристики ефективності лікування хворих (рівень больового синдрому, показники амплітуди рухів тощо).

Із зауважень я б відмітив також багатослівність висновків, які б не втратили своєї цінності, якщо б були викладені стисло.

У роботі зустрічаються деякі невідповідності або технічні помилки, що не псують загального позитивного враження від роботи.

В процесі рецензування у мене виникло **запитання**, на яке я б хотів почути відповідь автора.

Дисертаційну роботу орієнтовано на лікування ушкоджень латерального відділу зв'язкового апарату надп'яtkово-гомiлкового суглоба і група дослідження є доволі однорідною, але група порівняння містить хворих з такими супутніми пошкодженнями як розрив дельтоподібної зв'язки, перелом медіальної кісточкі тощо (табл.5.1). Чи потрібно було їх включати у групу, адже це впливає на однорідність групи? Яким чином впливали пошкодження медіальних структур на результати лікування.

Висновок.

Дисертаційна робота С.М.Краснопьорова "Діагностика та хірургічне лікування свіжих ушкоджень зв'язкового апарату латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба" на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, є завершеною, самостійно виконаною науковою роботою, в якій отримано нові науково обґрунтовані дані про діагностику та лікування хворих з ушкодженнями зв'язок надп'яtkово-гомiлкового суглоба, яка містить нове рішення важливих питань лікування хворих з цією патологією за рахунок точної діагностики, розробленої лікувальної тактики та удосконаленої методики відновлення зв'язкового апарату латерального відділу надп'яtkово-гомiлкового суглоба під артроскопічним контролем. Все це у сукупності є суттєвим досягненням для розвитку хірургічної ортопедії взагалі та зокрема у розвитку хірургії стопи.

Це наукове дослідження за своєю актуальністю, науковим та прикладним значенням відповідає вимогам п. 11 "Порядку присудження ..." постанови КМУ № 567 від 24 липня 2013 року, а дисертант гідний присудження йому наукового ступеня кандидата медичних наук.

Офіційний опонент

Завідуючий лабораторією біомеханіки
Державної установи "Інститут патології
хребта та суглобів імені професора М.І.Ситенка
Національної академії медичних наук України"
доктор медичних наук, професор

Антон

О.А.Тяжелов

*Надійшов до
ради 03.09.15р.*